

א (מ"י פ"ט) מהלכות ביאת מקדש הלכה ז':
בא ב מ"י שם הלכה ה':
בב ג מ"י פ"ד מהלכות תמידין הלכה א':
בג ד שם הלכה ב':

רבינו הגאון

בעיא דרבא לטעמיה דלוי היא, דרב לא שניא בפנים ולא שניא בחוץ עבודת מתנה היא דתיב מיתה אבל עבודת סילוק לא. ולוי הוא דשני ליה, ומשום הכי בני עבודת סילוק בהיכל, לפנים מדמינן ליה ואינו חייב מיתה, או לעבודת דלתון מדמינן ליה וחייב. ופשטה לפנים, מדרה ליה למכתב מבית לפרכת והוא למכתב לרביי אפי' בהיכל. אלא מעתה כיון שאפי' בהיכל בעבודת מתנה הוא דחייב, וזו שסידר הלאה הפנים בשלחן ליחייב, ורחיק בנינו מלאכה תמה, וזו אינה מלאכה תמה, היא שגאיר סידור בויכין של לבונה. סידר בויכין כו' בענין הוה. תניא בוותיה דרב עבודות שוה חייב עליהן מיתה וריקה בין לפנים בין לפני הפנים והמוזה בחטאת העוף, והמוזה והמקטיר בעולת העוף. והמנסך ג' לוגין יין וג' לוגין מים. תניא בוותיה דלוי עבודות שוה חייב עליהן מיתה, המרים את הושרן, וזו הואת שבפנים ושכמבצורע. והמעלה על המזבח בין דבר כשר בין דבר פסול. למה מפסיקן כלומר, למה מפסיקן וחוזרין ומפסיקן עד ד' פיסות. א"ר יוחנן כירי להרגיש העוירה. ממה רב נחמן כיון דאיטורא קודש מפסיקן, ואמר מנא אמנא לה, ודחי לה רב ששת, ואמר הוא בבגדי קודש מפסיקן, ואמר מנא אמנא לה. ואע"ג דדחי לה רב נחמן כיון דאיטורא היא כרב ששת מוקמינן לה, כדקיימא לן הילכתא כרב ששת באיטורא.

תוס' ישנים

דמי נמי לסידור בויכין שעדיין מסרין הס הקטרה, ובהיותו של מזווע נמי מבי' נשם יד, וזו מן והיה מן השמן בצלצבו שבע פעמים וגו' ומימר השמן אשר על כפו יתן הטהר על טען חוץ וגו', הילך אלטרין לאשמיעין דעבודות תמות נינה, ולהכי לא ממעט להו מעבודתם עבודת מתנה פרט עבודת שם אחריה עבודה לא אלא ש"ת דעבודות תמות נינה. ה"ר יוסף. ועוד י"ל] שגלה לא הולך הפסוק דפשיטא דעבודות תמות קו, אלא נא להשמיעו דלע"ג נלא שייך כולי האי לנזות אפילו הכי שבותן קו עבודות כיון שזכר מנחם קו איתויי שבע הואות.

אלא מעתה זר שסידר את המערכה ליחייב. לא ידענא למאן פריך ומאי אי אמרת בשלמא יש כאן וגרסא לי דפריך אהא דקאמר לעיל דאזריקה מיחייב אע"ג דאיכא בתרה הקטרה ומכל מקום מחייבת עלה כיון דבדס מיתה עבודה תמה היא א"כ אסידור מערכה ליחייב דליכא בתרה צסידור עני מערכה מידי ומשני איכא סידור שני גזירין וכן יש לפרש כל הסוגיא והא דפריך לעיל גזי זר שסידר את השלחן ליחייב יש לפרש כן וקל להבין ומשני איכא בויכין והני חשיבי כולהו כמד ולא דמו לזריקה והקטרה דהקטרה לא מעכבא:

והמוזה בחטאת העוף. משום דלא דמיא לאחריים שאין לו קבלה בכלי אלא אוזו צראש וצנוף ומוזה ועוד שאין למוזה אלא דמה להכי נקטה צראפי נפשה: **והמקטיר** בעולת העוף. תימה לי אמאי לא

קאמר נמי והמנלה בעולת העוף ועוד קשיא לי ליתני המקטיר בכל הקדשים ובתוספתא דזמחים עיינתי וקתני סתמא והמקטיר וקתני זה נמי והמנלה צנוף ותוספתא שלי נמטעת היא וז"ע בתוספתא אחרת ולפי הספרים שלי נראה לי דהכי פירושו והמקטיר בעולת העוף ואף המקטיר אף בעולת העוף ומשום דצטאטא העוף לא מיחייב אלא צהזאת דמה דלית זה הקטרה מה שאין כן בכל הקדשים קאמר דבעולת העוף חייב אף המקטיר דלא מיבעיא בעניניו דמה דליתא נמי צטאטא העוף אלא אפילו צהקטרה דליכא דכוותה צטאטא העוף ולא מיבעיא צהקטרה דשאר זמחים דשייך בכל חטאת העוף דלית זה הקטרה אפילו הכי בעולת העוף חייב:

וריקת דם בין אפנים בין אפני ולפנים והמוזה בחטאת העוף. כמד חשיב להו ומקטיר בעולת העוף הכי מרי וניסוק היין **והמעלה** ע"פ נבי המזבח בין דבר כשר בו'. ככלל זה יש זריקה והזאות והקטרות וניסוק היין והמנים שהרי כולן עולין על גבי המזבח:

מאי

רב נחמן אמר בבגדי חול דאי אמרת בבגדי קודש איכא בעלי זרועות דחמסי ועבדי רב ששת אמר בבגדי חול אגב חביבותיה מיקרו ועבדי אמר רב נחמן מנא אמנא לה דתנן דמסרון לחזוין והיו מפשיטין אותן את בגדיהן ולא היו מניחין עליהן אלא מכנסים בלבד מאי

ולמבית לפרוכת ועברתם אל מבית לפרוכת הוא דעבודת מתנה ולא עבודת סילוק הא בחוץ אפילו עבודת סילוק אי הכי ועברתם נמי אל מבית לפרוכת הוא דעבודה תמה ולא עבודה שיש אחריה עבודה הא בחוץ אפילו עבודה שיש אחריה עבודה ועברתם הדר ערביה קרא בעי רבא עבודת סילוק בהיכל מהו לפנים מדמינן ליה או לחוץ מדמינן ליה הדר פשטא מבית ולמבית אלא מעתה זר שסידר את השלחן ליחייב איכא סידור בויכין סידר בויכין ליחייב איכא סילוק והקטרה זר שסידר את המנורה ליחייב איכא נתינת פתילה נתן פתילה ליחייב איכא נתינת שמון נתן שמון ליחייב איכא הדלקה הדליק ליחייב הדלקה לאו עבודה היא ולא והתניא ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש ליכוד על הצתת אליהא שלא תהא אלא אלא ככהן כשר ובכלי שרת הצתת אליהא עבודה היא הדלקה לאו עבודה היא אלא מעתה זר שסידר את המערכה ליחייב איכא סידור שני גזירי אברים והא אמר רב אפי' אמר רבי יוחנן יזר שסידר שני גזירי עצים חייב בהא פליגי מר סבר עבודה תמה היא ומר סבר לאו עבודה תמה היא תניא בוותיה דרב תניא בוותיה דלוי תניא בוותיה דרב עבודות שוה עליהם מיתה זריקת דם בין לפנים בין לפני הפנים והמוזה בחטאת העוף והמנחה ומפסיקן בעולת העוף והמנסך שלשה לוגין מים ושלשה לוגין יין תניא בוותיה דלוי עבודות שוה חייב עליהן מיתה המרים את הושרן ושבע הזאות שבפנים ושכמבצורע והמעלה על גבי המזבח בין דבר כשר בין דבר פסול למה מפסיקן למה מפסיקן כדאמרן אלא למה מפסיקן וחוזרין ומפסיקן אמר רבי יוחנן כדי להרגיש כל העזרה שנאמר אשר יחדיו נמתיק סוד בבית אלהים נהלך ברגש במה מפסיקן רב נחמן אמר בבגדי חול ורב ששת אמר בבגדי קודש איכא בעלי זרועות דחמסי ועבדי רב ששת אמר בבגדי חול אגב חביבותיה מיקרו ועבדי אמר רב נחמן מנא אמנא לה דתנן דמסרון לחזוין והיו מפשיטין אותן את בגדיהן ולא היו מניחין עליהן אלא מכנסים בלבד מאי

ולמבית לפרוכת. אפסיק בין כלל לפרטא מצית לפרוכת הוא דעבודת מתנה כגון הזאות שצין הצדים ליום הכפורים ומתינת קטורת על האש: ולא עבודת סילוק. כגון הזאת קף ומחמה שהכהן גדול מכניס שם לקטורת יו"כ ומניחין בין הצדים ואח"כ חוזר ומוזילין: אי הכי ועבדתם נמי מצית לפרוכת (ב) דעבודה תמה. כגון נתינת קטורת על האש: ולא שיש אחריה עבודה. הולכת קף ומחמה שיש אחריה חפייה והקטרה: ועבדתם הדר ערביה. לענין עבודה תמה שהיו"ו מוסיף לענין ראשון אבל עבודת מתנה לא מיהדר אלא אמזית לפרוכת דלקמיה דלא כמיז ביה וי"ו: עבודת סילוק צהיכל. והיא עבודה תמה כגון דישון מזבח הפנימי והמנורה ללוי מהו: מצית לפרוכת הוה ליה למיכסב. וכמיז ולמזית לפרוכת לעשות היכל כצית קדשי הקדשים ופטור על עבודת סילוק: אלא מעשה. דעבודת (ב) מתנה מיחייב צהיכל זר דמרכייה ולמזית: זר שסידר. לחס ליחייב מיתה ואמאי אמרין לעיל ד' עבודות ותו לא: איכא סידור בויכין. צתריה דכתיב (ויקרא כד) ונתת על המערכת לבונה וזה ולא עבודה תמה היא: איכא סילוק והקטרה. עדיין לא נגמרה עבודתה עד צתת הצאה שסלקנה ויקטיר הצזיכין: שסידר אש המנורה. צצוקר היו מסלקין את הנרות של זהב מן המנורה לקנח אפרן יפה וחוזרין וקובעין אותם זה והרי עבודה תמה: הלאם אליסא. הנתת קיסמיס דקיס אס הולך להלית על המזבח צאחת מן המערכות כגון שקרבה מערכה ללכות שגשרפה כל המזורה: וצפני שרם. שיהא לוצב צגדי כהונה ארצבנה אס כהן הדיוט הוא ואס כהן גדול הוא שמונה שהרי נאמר כאן הכהנים וכל מקום שנאמר בני אהרן הכהנים צכהונס משמע צצגדי כהונתם: שסידר המערכה. עליס: איכא צתרה סידור שני גזירין. דילפינן להו לקמן (דף כ"ו): מקראי: איכא סידור אצריס. דתמיד צתריה וכל זה מעבודת הסידור הוא: צהא פליגי. רב ורבי יוחנן רבי יוחנן סבר סידור שני גזירין עבודה תמה היא סקידור מערכת עליס תמה וגומרת היא צה וסקידור האצריס תחילת סידור אחר הוא ורב סבר לאו עבודה תמה דסס סידור אחד הוא: זריקת דם. המזבח תמוך: צין לפניס. הואה שעל הפרוכת: צין לפני ולפניס. שעל צין הצדים ליום הכפורים: צתאטא העוף. כתיב הואה והזה

מדת החטאת על קיר המזבח (ויקרא ה): בעולם העוף. כתיב ששם ארבע פיסות היו שם וכו': למה מפסיקן: (ב) הש"י ד"ה אי הכי כו' מצית לפרוכת הוא דעבודה תמה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' בין דבר פסול ארבע פיסות היו שם וכו': למה מפסיקן: (ב) הש"י ד"ה אי הכי כו' מצית לפרוכת הוא דעבודה תמה:

מוסף רש"י

להרגיש כל העזרה. להרגיש הרגש מלק פשוט וקול תחלת עבודת עבודה (קטן טג).

תוס' ישנים (המשך)

דממעט לקמן. אמר קרא ולבית אפרוהם מיתה לרבו אלמנן לרב אמאי אלתרין למזית לפרוכת. י"ל דס"ד כיון שעבד לפני ולפנים יהא חייב דלפילו צדיהא ירקמת יט לו זר להחמייר אס היה מתי. וכן פי' הר"י יוסף. הא בחוץ אפי' עבודת סילוק. מינה לרבו אלמנן כיון דצדוק לא כמיז כלל מיעוט לעבודת סילוק אפילו כהזאת השן ליחייב צה וזו כיון דלא עבודה שבויה היא אין לוי לחייב צה זר כלל מיעוט מנו שמעבד צדיט לקמן בסוף פירקין ז', ג ד"ה וכן גבי עבודת לילה. עבודת סילוק בהיכא ממה לרבו אמאי לא פשיט דפטור מדלא חשיב להו לוי לעיל וליכא למימר משום דלא איירי אלא צמוצת החוץ, דהא פריך צסמוך זר שסידר השולחן ליחייב. אלא פשיטא דלא מיחייב מדלא מני עבודה היא. ומימר לא מיחייב דאיכא צתרה סידור שני גזירין. הר"ק א"א עבודה היא. שההנהגה עולה מחיליה, אבל ומכמת

כאלילתא

כאלילתא [הנתת האלילתא] איכא אש גדול. אבל מימה ל"ר יוסף כיון הדלקה לאו עבודה היא אמאי כתיב צה כהן דכתיב [במדבר ט, א] דבר אל אהרן ואל בניו צהעלותך את הנרות וגו'. והמוזה בחטאת העוף. ה"ג הוה מני למימר והמוזה צתאטא העוף, אלא דפליגי צה אמוראי צפי' שני דמעילה [מ, ב] אן מעכב צה מתי. תניא בוותיה דר"י הוואות. וכו"ס וזיקא.